

18 במרץ 2019
י"א אדר ב' תשע"ט

הודעה לעיתונות

בנק הפועלים מפרסם את דוחותיו הכספיים לשנת 2018:

שנה של המשך מובילות בפעילות העסקית השוטפת
תיק האשראי של הבנק צמח ב-6.3%
הכנסות מימון מפעולות שוטפות עלו בשיעור של 8.9%
תשואה להון של 7.1%, רווח נקי בסך 2,595 מיליון ש"ח
ללא ההפרשה בגין החקירה האמריקאית עמדה התשואה להון על 9.7%
והרווח הנקי הסתכם ב-3,579 מיליון ש"ח

להלן נתונים עיקריים מתוך הדוחות הכספיים לשנת 2018:

- **הרווח הנקי** בשנת 2018 הסתכם ב-2,595 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,660 מיליון ש"ח בשנת 2017.
- **שיעור תשואת הרווח הנקי להון עצמי** עמד בשנת 2018 על 7.1% בהשוואה ל-7.5% בשנת 2017.
- **הרווח הנקי ללא ההפרשה** בגין החקירה האמריקאית* הסתכם בשנת 2018 ב-**3,579 מיליון ש"ח**.
- **שיעור תשואת הרווח הנקי להון עצמי** ללא ההפרשה בגין החקירה האמריקאית* עמד בשנת 2018 על **9.7%**.
- **גידול בהיקף האשראי:** סך תיק האשראי של הבנק גדל בשנת 2018 ב-**6.3%**, והסתכם בכ-282.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-265.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.
- הבנק המשיך לצמוח בהתאם למתווה האסטרטגי, עם עליה בשיעור של 10.7% באשראי המסחרי, 9.8% באשראי העסקי, ו-9.9% בהלוואות לדיור.
- **הפיקדונות הקמעונאיים בישראל גדלו בשיעור של 9.4%** והסתכמו ב-229.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-209.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017.
- **הכנסות מימון מפעילות שוטפת** בשנת 2018 הסתכמו ב-9,575 מיליון ש"ח בהשוואה ל-8,795 מיליון ש"ח בשנת 2017, עלייה בשיעור של **8.9%**.
- **התייעלות** – הבנק ממשיך בישום מהלכי התייעלות, ובשנת 2018 ירד מספר המשרות בבנק ב-502. יחס היעילות ללא ההפרשה בגין החקירה האמריקאית* עמד בשנת 2018 על 57.8% בהשוואה ל-59.1% בשנת 2017. הוצאות השכר ירדו בשיעור של 2.7%.
- **יחס הון עצמי רובד 1** - ביום 31 בדצמבר 2018 עמד יחס ההון על 11.16%, שיעור גבוה מהמגבלה הרגולטורית ויעד הדירקטוריון.

* עלות ההפרשה בגין החקירה האמריקאית בסך של 982 מיליון ש"ח ועלות נטו בסך 2 מיליון ש"ח בגין הפסקת הפעילות בשוויץ.

יו"ר הדירקטוריון, עודד ערן:

"גם השנה הבנק המשיך להפגין ביצועים עסקיים מצוינים בליבת העסקים השוטפים. אני יכול לומר בגאווה רבה כי בנק הפועלים הוא ארגון עסקי יוצא מן הכלל - ממוקד בעסקיו, מגדיר יעדים, מבצע, ומשיג אותם וזאת – תוך תשומת לב מיוחדת לכל מחזיקי העניין שלנו – בעלי המניות, העובדים, הספקים, בעלי האג"ח, הרגולציה, התקשורת והציבור, ובעיקר - לקוחותינו - הממשיכים להביע בנו אמון כל יום מחדש, ועל כך תודתנו.

על התוצאות העיבה הפרשה בגין החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים וכן הוצאות ניהול החקירה.

בזירת הפעילות הבנקאית היום יומית, נמשיך לפתח טכנולוגיה דיגיטלית חדשנית, מהירה ויעילה שתהפוך את הערוצים הישירים של הבנק לבחירה הראשונה של לקוחותינו בפעילות זו. בכך, נאפשר לבנקאים בסניפים להתמקד ביעוץ ללקוחות, בעזרה בקבלת החלטות ובליווי עסקאות מורכבות שמחוץ למסגרת שיגרת הפעילות הבנקאית היום יומית.

אני מאמין שבכוחה של הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל להמשיך להנהיג ולהוביל. קידום ופיתוח אישי של המנהלות והמנהלים, העובדות והעובדים, וקשר הדוק בין ההנהלה לבין ארגון העובדים הם חלק אינטגרלי וחשוב בתרבות הבנק ובהצלחתו".

מנכ"ל הבנק, אריק פינטו:

"בנק הפועלים מסכם שנה נוספת של תוצאות עסקיות מצוינות המעידות על היותו המוסד הפיננסי המוביל בישראל. בנטרול ההפרשות בגין החקירה האמריקאית התשואה השנתית להון מסתכמת ב-9.7% והרווח הנקי מסתכם בסך 3.579 מיליארד ₪. זהו הרווח הנקי הגבוה ביותר שנרשם אי פעם בבנק הפועלים .

התוצאות הכספיות מעידות על חוסנו של הבנק ועל היכולת שלו לייצר צמיחה וערך, על אף האתגרים שניצבים בפנינו, לרבות החקירה האמריקאית. התוצאות משקפות את הצמיחה המרשימה של תיק האשראי של הבנק, הזינוק בהכנסות וברווחיות, והמשך מהלכי ההתייעלות.

בשנת 2018 רשמנו צמיחה בהכנסות מכל אחד ממגזרי הפעילות בהם פועל הבנק בישראל – הלוואות לדיר, אשראי צרכני, עסקים קטנים, המגזר המסחרי והמגזר העסקי.

במגזר העסקי חזרנו לצמיחה משמעותית בהיקפי האשראי ללקוחות תוך שימור איכות התיק ועל אף התחרות העזה מצד הגופים המוסדיים. אנו ממשיכים להוביל בתחום האשראי המורכב ובמימון פרויקטים, וגם השנה הובלנו את העסקאות הגדולות במשק - כמו 4.7 מיליארד ₪ למימון הקמת מתקן להפקת גז טבעי במאגרי "כריש ותנין", 2.2 מיליארד ₪ למימון הקמת תחנת כוח "באר טוביה" להפקת חשמל מונעת בגז טבעי ו-600 מיליון ₪ למימון הקמת חוות רוח "עמק הבכא" להפקת חשמל מאנרגיה ירוקה.

בשנה האחרונה השלימה חטיבת החדשנות את פיתוח "פועלים OPEN" – פתיחת חשבון בנק באופן דיגיטלי מקצה לקצה ללא צורך בשיחה עם בנקאי. אפליקציית ביט המשיכה להוביל את עולם אפליקציות התשלומים בישראל והשקנו את אפליקציית שוק ההון החדשנית בישראל ששיפרה באופן משמעותי את חווית הלקוח ואת הפלטפורמה למסחר בדיגיטל. ביצענו פריצת דרך משמעותית בתחום הערביות הבנקאיות שלא השתנה במשך עשרות שנים על מנת שעוד השנה ייהנו לקוחות הבנק מאפשרות של הנפקת ערבות דיגיטלית. **כל זאת נעשה במטרה לשפר את חוויית הלקוח תוך הקשבה לקול הלקוח במהלך הדרך ושיפור מתמיד של הפתרונות הדיגיטליים שאנו מציעים.**

בשבוע שעבר הודענו על פרסום תשקיף לצורך הצעה לציבור של מניות חברת ישראלכרט, חברת כרטיסי האשראי הגדולה והמובילה בישראל, בבורסה בתל אביב. שוק כרטיסי האשראי בארץ צומח בשנים האחרונות באופן עקבי, בשיעורים גבוהים ביחס לכלל הפעילות המשקית, ואנו בטוחים שישראלכרט תמשיך לצמוח ולהוביל בתחומי מומחיותיה, ולשרת הן את מיליוני לקוחותיה והן את

הציבור כבעל המניות העתידי של החברה. מדובר בהנפקה של חברה יציבה, צומחת, רווחית ומפוקחת. הנפקת החברה בבורסה תאפשר לציבור הישראלי אשר חלק גדול ממנו מחזיק במוצרי החברה, להחזיק גם במניותיה וליהנות מפירותיה.

בשנת 2018 המשיך בנק הפועלים להיות השחקן העסקי המוביל בקהילה: תרמנו למעלה מ-36 מיליון ש"ח לגופים חברתיים הפועלים לחיזוק הפריפריה ולמוביליות חברתית. למעלה מ-9000 לקוחות כל הבנקים השתתפו בסדנאות שונות של המרכז לצמיחה פיננסית שהקמנו, שהפך כבר בשנתו הראשונה למיזם המוביל בישראל לחינוך פיננסי.

מוטלת עלינו החובה לתרום את חלקנו להפיכת ישראל למדינה המסירה את המגבלות מדרכם של אנשים עם מוגבלויות. אנו רואים בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא חברתי מהותי וחובה עסקית, כחלק בלתי נפרד מתפיסת השירות והאחריות החברתית שלנו. הובלנו פעילות לקידום הנגישות לאנשים עם מוגבלות, שכללה בין היתר יריד תעסוקה יחיד במינו בהשתתפות 33 חברות וגופים מובילים במשק; והובלנו את גיבוש החוק לפיו אנשים עם מוגבלות מקצרת חיים יוכלו לרכוש ביטוח חיים למשכנתא לצורך רכישת דירה. בעקבות זאת אדם עם מוגבלות מקצרת חיים יכול לקבל הלוואה לדיור עד גובה של מיליון ש"ח המגובה בביטוח חיים ללא חיתום רפואי.

כמוסד הפיננסי המוביל בישראל אנו נחושים למלא תפקיד מוביל בצמיחת המשק, הכלכלה והחברה ולהמשיך ביישום התוכנית האסטרטגית, שתאפשר לנו להתמודד בהצלחה עם אתגרי העתיד תוך מחויבות להציג תוצאות עסקיות מצוינות ולפעול בשקיפות, בהוגנות ותוך גילוי אחריות חברתית".

התפתחויות העיקריות בדוחות הכספיים לשנת 2018:

- **הכנסות מימון מפעילות שוטפת** הסתכמו בשנת 2018 ב-9,575 מיליון ש"ח בהשוואה ל-8,795 מיליון ש"ח בשנת 2017, עלייה שהושפעה משיפור בפעילות העסקית בכלל המגזרים בישראל.
- **עמלות והכנסות אחרות מהפעילות בישראל** הסתכמו בשנת 2018 ב-3,287 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,267 מיליון ש"ח בשנת 2017.
- **ההוצאות בגין הפסדי אשראי, נטו**, הסתכמו בשנת 2018 ב-613 מיליון ש"ח, 0.22% מסך האשראי הממוצע לציבור, בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח בשנת 2017, 0.08%, מסך האשראי הממוצע לציבור.
- **שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי, ברוטו**, לפני הקיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות עמד על 0.58% בשנת 2018, בהשוואה ל-0.55% בשנת 2017.
- **ההוצאות התפעוליות והאחרות** הסתכמו בשנת 2018 ב-8,960 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,121 מיליון ש"ח בשנת 2017, עליה שנבעה בעיקר מגידול בהפרשה בגין החקירה האמריקאית וההוצאות הכרוכות בה. בנטרול השפעות אלו נרשמה ירידה בהוצאות התפעוליות השוטפות.
- **הוצאות השכר** הסתכמו בשנת 2018 ב-4,097 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,209 מיליון ש"ח בשנת 2017, ירידה של 2.7% שנבעה מהמשך החיסכון בעלויות עקב תהליכי התייעלות.
- **מעורבות חברתית ותרומה לקהילה** – הבנק ממשיך להוביל את תחום התרומה לקהילה בתרומות כספיות, במיוחד בסיוע לפריפריה ועידוד מובילות חברתית, בתחומי החינוך, התרבות והרווחה שהסתכמו בשנת 2018 בסך של כ-36 מיליון ש"ח. במהלך השנה עסקו למעלה מ-3600 מעובדי הבנק בפעילויות התנדבותיות.

התפתחות סעיפי המאזן

המאזן המאוחד ליום 31 בדצמבר 2018 הסתכם ב-460.9 מיליארד ש"ח, לעומת 454.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 1.4%.

האשראי לציבור, נטו, הסתכם ב-282.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-265.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, גידול משמעותי בשיעור של 6.3%, שנבע בעיקר מעליה באשראי המסחרי, באשראי העסקי ובהלוואות לדיור. **הלוואות לדיור בישראל** הסתכמו ב-81.5 מיליארד ש"ח לעומת 74.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, עלייה בשיעור 9.9% תוך הגדלת נתח השוק של הבנק במגזר זה.

האשראי לעסקים קטנים בישראל הסתכם ב-32.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-32.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, עלייה בשיעור של 0.5%.

האשראי ללקוחות הפרטיים בישראל הסתכם ב-44.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-45.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, ירידה בשיעור 3.8%.

האשראי במגזר המסחרי בישראל הסתכם ב-37.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-33.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, צמיחה חדה בשיעור של 10.7%, בהמשך למגמת הצמיחה של השנים האחרונות.

האשראי במגזר העסקי בישראל הסתכם ב-71.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-65.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, בעלייה משמעותית בשיעור של 9.8%.

פיקדונות הציבור הסתכמו ב-352.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-347.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 1.4%.

הפיקדונות הקמעונאיים בישראל הסתכמו ב-229.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-209.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 9.4%.

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-37.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018 בהשוואה ל-35.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2017, גידול בשיעור של 4.7%.

יחס ההון הכולל ליום 31 בדצמבר 2018 הסתכם בשיעור של 14.39%, בהשוואה ליחס בשיעור 14.64% ליום 31 בדצמבר 2017.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן⁽⁵⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2014	2015	2016	2017	2018	
מדדי ביצוע עיקריים					
9.10%	9.61%	7.72%	7.50%	7.06%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון
10.90%	9.61%	*10.04%	9.44%	9.74%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים (1)
7.98%	8.74%	6.92%	6.61%	6.07%	תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק להון (6)
9.82%	8.74%	9.23%	8.55%	8.75%	תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים (1) (6)
0.71%	0.73%	0.60%	0.59%	0.57%	תשואה לנכסים ממוצעים
2.28%	2.13%	2.07%	1.99%	2.29%	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים
64.91%	59.63%	**63.24%	**64.57%	65.05%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מפעילות נמשכת
60.48%	59.63%	**59.22%	**59.10%	57.82%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מנוטרל חריגים מפעילות נמשכת (1)
2.24%	2.05%	2.05%	2.13%	2.31%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת (2)
-	99%	124%	122%	120%	יחס כיסוי נזילות (3)
ליום 31 בדצמבר					
2014	2015	2016	2017	2018	
9.29%	9.63%	11.01%	11.26%	11.16%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון (4)
14.60%	14.36%	15.11%	14.64%	14.39%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון (4)
-	7.10%	7.25%	7.37%	7.51%	יחס מינוף (4)
מדדי איכות אשראי עיקריים					
1.58%	1.58%	1.50%	1.36%	1.31%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
2.80%	2.27%	1.83%	1.31%	1.23%	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.06%	0.08%	0.18%	0.21%	0.20%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
0.16%	0.17%	0.07%	0.08%	0.22%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
במיליוני ש"ח					
2,713	3,082	2,628	2,660	2,595	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,264	3,082	3,417	3,348	3,579	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים (1)
2,386	2,802	2,354	2,346	2,231	רווח נקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,937	2,802	3,143	3,034	3,215	רווח נקי מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים (1)
7,621	7,710	7,958	8,424	8,906	הכנסות ריבית, נטו
405	437	179	202	613	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,495	8,744	9,121	9,076	10,351	רווח מימוני, נטו ****
4,800	4,996	**4,917	**4,153	4,868	הכנסות שאינן מריבית
3,814	3,838	**3,617	**3,338	3,318	מזה- עמלות
8,063	7,577	**8,142	**8,121	8,960	הוצאות תפעוליות ואחרות
***4,926	***4,467	***4,239	***4,209	4,097	מזה- משכורות והוצאות נילות
12,421	12,706	**12,875	**12,577	13,774	סך הכנסות
רווח נקי למניה רגילה (בש"ח)					
1.80	2.11	1.77	1.76	1.68	רווח נקי למניה בש"ח המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת- בסיסי

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן⁽⁵⁾ (המשך)

ליום 31 בדצמבר					
2014	2015	2016	2017	2018	
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מהמאזן					
407,794	431,638	448,105	454,424	460,926	סך-כל הנכסים
54,961	64,964	80,367	86,093	84,459	מזה-מזומנים ופיקדונות בבנקים
58,758	62,865	71,429	65,416	56,116	ניירות-ערך
254,107	267,480	259,878	265,853	282,507	אשראי לציבור, נטו
12,648	9,171	7,358	6,822	6,944	סיכון אשראי בעייתי, נטו
5,384	4,257	3,094	2,121	2,158	חובות פגומים מאזניים, נטו
376,183	398,419	413,880	418,420	423,270	סך-כל ההתחייבויות
297,221	321,718	338,494	347,344	352,260	מזה- פיקדונות הציבור
4,322	4,542	4,077	3,649	4,528	פיקדונות מבנקים
33,671	34,475	33,560	29,058	30,024	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
31,361	33,032	34,047	35,863	37,544	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
5,845	4,928	3,480	2,073	2,178	אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL)
נתונים נוספים					
18.4	20.1	22.9	25.6	23.7	מחיר מניה לטווח שנה (בש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2014	2015	2016	2017	2018	
33.83	42.87	51.44	64.53	37.17	סך-הכל דיבידנד למניה (באגורות)*****
11,560	11,025	10,556	10,228	9,723	מספר משרות ממוצע (5)
2.04%	1.88%	1.80%	1.87%	1.97%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
1.37%	1.26%	**0.82%	**0.74%	0.73%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים

* הוצג מחדש לצורך הכללה של השלכות הפחתת מס החברות כחלק מהרווח מנוטרל חריגים בשנת 2016. במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2017 (ומצגת לשנת 2017 שפורסמה בעקבותיו) הוצגו הרווח הנקי והתשואה להון לשנים 2016 ו-2017, בנטרול הוצאות בגין עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והפסקת הפעילות בשוויץ בלבד. בשנת 2016, הוצגו הרווח הנקי והתשואה להון לשנת 2016 גם בנטרול של השלכות הפחתת מס החברות (בנוסף לנטרול עדכון ההפרשות בגין החקירה כאמור). במסגרת תהליך היערכות להגשת תשקיף מדף של הפועלים הנפקות בע"מ (זרוע ההנפקות של הבנק שהינה חברה בבעלות מלאה), התבקש הבנק על ידי רשות ניירות ערך להציג נתונים אלה לשנת 2016 באופן המיישם בעקביות את הרכיבים המנוטרלים האמורים.

**סווג מחדש, הוצאות בגין ביטוח ערבויות חוק מכר מוצגות כהקטנת ההכנסות מעמלות מעסקי מימון, במקום רישומן בסעיף הוצאות אחרות.
*** על פי הוראות בנק ישראל, סיווג מחדש של רכיבי עלות אקטואריים מסוימים של ההטבות לעובדים מהוצאות שכר להוצאות אחרות. לפרטים נוספים ראה ביאור ד.1. (3) בדוחות הכספיים.

**** רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

***** על פי מועד ההכרזה.

- (1) אינו כולל הוצאות בגין תוכניות התייעלות, עדכון ההפרשה בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים והכנסות ועלויות בגין הפסקת הפעילות בשוויץ.
- (2) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה דוח דירקטוריון פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
- (3) למידע נוסף, ראה פרק "סיכון נזילות ומימון" להלן. הבנק מיישם את הוראות יחס כיסוי הנזילות החל מיום 1 באפריל 2015.
- (4) למידע נוסף, ראה פרק "הון, הלימות הון ומינוף" להלן. הבנק מיישם את הוראות באזל 3 החל מיום 1 בינואר 2014 ואת הוראות יחס מינוף החל מיום 28 באפריל 2015.

- (5) אינו כולל את נתוני קבוצת ישראלכרט המהווה פעילות מופסקת. מספרי השוואה הוצגו מחדש בהתאם. לפרטים ראה ביאור ד.1. בדוחות הכספיים.
- (6) תשואת הרווח הנקי מפעילות נמשכת, לאחר ההיפרדות מישראלכרט עשויה להיות מושפעת מתהליכי התאמה של ההון בגין הפחתת נכסי סיכון בסך של כ- 12.5 מיליארד ש"ח, כתוצאה מהיפרדות והתאמות נוספות.